

TARTU HALDUSKOHUS
Tartu kohtumaja
KOHTUMÄÄRUS
menetluse lõpetamise kohta

Kohtuasja number	3-08-1191
Määruse kuupäev	28.10.2008
Kohtunik	Mai Saunanen
Kohtuasi	Väljaõppekeskus Rahuoperatsioonide Keskus kaebus tagastamata kaitseväevarustuse maksumuse sissenõudmiseks.
Asja läbivaatamise kuupäev	28.10.2008
Resolutsioon	<ol style="list-style-type: none">1. Lõpetada haldusasja nr 3-08-1191 menetlus HKMS § 24 lg 1 p 1 alusel, kuna asi ei kuulu halduskohtu pädevusse;2. Saata kohtumäärus kaebuse esitajale ja vastustajale.
Edasikaebamise kord	Kohtumäärusele saab esitada määruskaebuse Tartu Ringkonnakohtule Tartu Halduskohtu kaudu 30 päeva jooksul kohtumääruse kättesaamisest arvates (HKMS § 47 ¹ lg 3).

Asjaolud ja menetluse käik

17.06.2008 esitas Väljaõppekeskus Rahuoperatsioonide Keskus (lühendatult VÕK ROK) halduskohtule kaebuse Maksim Reemetsalt tagastamata kaitseväevarustuse maksumuse sissenõudmiseks summas 18596,90 krooni. 27.06.2008 võttis halduskohus kaebuse menetlusse ja nõudis Maksim Reemetsalt vastust kaebusele. Maksim Reemets sai kohtu nõude kätte 19.08.2008, kuid kaebusele vastust ei esitanud. 22.09.2008 teatas VÕK ROK kohtule, et Reemets on osa varustust tagastanud ning kaebaja vähendas nõuet ja palus Eesti Vabariigi kasuks välja mõista 10 066,40 krooni ja riigilõivu summas 557,90 krooni.

Kohtu seisukoht

Kohus on seisukohal, et haldusasja nr 3-08-1191 menetlus tuleb lõpetada HKMS § 24 lg 1 p 1 alusel, kuna asja lahendamine ei kuulu halduskohtu pädevusse.

Halduskohus käsitles VÕK ROK kaebuse nõuet tagastamata kaitseväevarustuse maksumuse sissenõudmiseks kahju hüvitamiseks esitatud nõudena ning võttis kaebuse menetlusse. Kaebuse menetlusse võtmisel lähtus kohus kaitseväeteenistuse seaduse (KVTS) §-dest 122 ja 187 ning avaliku teenistuse seaduse §-89² lg-st 4.

Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumaja menetluses olnud analoogilises asjas (haldusasi nr 3-08-1197) käsitles kohus VÕK ROK kaebust riigivastutuse seaduse § 22 lg-s 3 sätestatud nõudena. Halduskohus märgib 26.06.2008 kohtumääruses:

Kaebaja poolt viidatud riigivastutuse seaduse § 22 lg 3 on kehtestatud, et avaliku võimu kandja võib isikult nõuda õigusliku aluseta avalik-õiguslikus suhtes üle antud asja või raha tagastamist eraõiguses sätestatud alustel ja korras. Eraõiguslikest sätetest tulenev kohtumenetlus toimub tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 1 ja § 9 lg 1 kohaselt maakohtutes. Halduskohtu pädevust ja üksnes avalik-õiguslikest suhetest tulenevate kohtuasjade menetlemist sätestav halduskohtumenetluse seadustik eraõiguses sätestatud alustel ja korras toimuvat menetlust ette ei näe.

Lahendades VÕK ROK määruskaebust halduskohtu eelosundatud määruse peale, leidis Tartu Ringkonnakohus, et halduskohtu vaidlustatud määrus on seaduslik ja põhjendatud ning ükski määruskaebuses esitatud seisukoht ei ole aluseks selle tühistamisele. Ringkonnakohus jättis halduskohtu 26.06.2008 määruse muutmata ja määruskaebuse rahuldamata.

13.10.2008 otsustas Riigikohus VÕK ROK määruskaebust mitte menetleda.

Käesolevas asjas nõustub halduskohus seisukohaga, et antud juhul ei ole tegemist mitte kahju hüvitamise nõudega vaid RvastS § 22 lg 3 sätestatud avalik-õiguslikus suhtes üleantud asja või raha tagastamise nõudega, mis lahendatakse eraõiguses sätestatud alustel ja korras.

Seoses eraõiguse alusetu rikastumise sätete kohaldamisega avalik-õigusliku suhte pinnalt tekkinud vaidluses märgib Riigikohtu tsiviilkolleegium 10. märtsi 2003.a. määruses tsiviilasjas nr 3-2-1-17-03, et *1. jaanuaril 2002. a jõustunud riigivastutuse seaduse § 22 lg 3 kohaselt võib avaliku võimu kandja nõuda isikult õigusliku aluseta avalik-õiguslikus suhtes üleantud asja või raha tagastamist eraõiguses sätestatud alustel ja korras. Viitest eraõiguse alustele ja eraõiguslike vaidluste menetluskorrale, milleks on tsiviilkohtumenetluse kord, järeldab kolleegium, et seadusandja on pidanud vajalikuks jätta maa- ja linnakohtu pädevusse vaidlused, kus avaliku võimu kandja nõuab isikult avalik-õiguslikus suhtes õigusliku aluseta üleantu või säästetu tagastamist. Selline pädevuse määratlemine võimaldab paremini vältida ka erinevat kohtupraktikat eraõiguse alusetu rikastumise sätete kohaldamisel.*

Eeltoodust lähtudes leiab kohus, et Väljaõppekeskus Rahuoperatsioonide Keskus poolt esitatud kaebuse lahendamine ei kuulu halduskohtu pädevusse ning kaebuse menetlus tuleb HKMS § 24 lg 1 p 1 alusel lõpetada. Kaebajal on võimalik esitada oma nõue Tartu Maakohtusse. Tasutud riigilõivu saab tagasi taotleda riigilõivuseaduse 3. jaos ettenähtud korras.

Mai Saunanen
kohtunik